

Základy kombinatoriky a teorie grafů – 5. cvičení*

16. března 2015

1 Grafová souvislost

Hranový řez grafu $G = (V, E)$ je množina hran $F \subseteq E$ taková, že graf $G' = (V, E \setminus F)$ je nesouvislý. Vrcholový řez grafu $G = (V, E)$ je množina vrcholů $A \subseteq V$ taková, že graf $G'' = (V \setminus A, E \cap \binom{V \setminus A}{2})$ je nesouvislý. Hranová souvislost $k_e(G)$ grafu $G = (V, E)$ je velikost nejmenšího hranového řezu v G . Vrcholovou souvislost $k_v(G)$ grafu $G = (V, E)$ definujeme jako $n - 1$, je-li G úplný graf, a jako velikost nejmenšího vrcholového řezu jinak. Graf je *hranově k -souvislý*, pokud platí $k_e(G) \geq k$ a *vrcholově k -souvislý*, pokud platí $k_v(G) \geq k$.

Z přednášky víme, že odebráním hrany vrcholová ani hranová souvislost nevzroste a klesne nanejvýš o jedna.

Příklad 1. Najděte příklad grafu G , ve kterém lze odebrat vrchol tak, že

- (a) hranová souvislost klesne (vzroste) o libovolně velké předem dané číslo.
- (b) vrcholová souvislost G vzroste o libovolně velké předem dané číslo. O kolik může vrcholová souvislost klesnout po odebrání vrcholu?

Příklad 2. Pro $k \in \mathbb{N}$ označme jako \mathbb{B}^k množinu binárních řetězků délky k . Uvažme graf $Q_k = (V, E)$, nazývaný k -krychle, ve kterém $V = \mathbb{B}^k$ a $\{u, v\} \in E$ právě tehdy, když se řetězky u a v liší na právě jedné pozici. Ukažte, že $k_v(Q_k) = k$.

Příklad 3. Graf je k -regulární, má-li všechny stupně rovné k .

- (a) Ukažte, že pro každé $k \geq 2$ je každý k -regulární souvislý bipartitní graf vrcholově 2-souvislý.
- (b) Je pro $k \geq 2$ každý k -regulární (ne nutně bipartitní) souvislý graf vrcholově 2-souvislý?
- (c) Co když v příkladu nahradíme vrcholovou souvislost hranovou?

Příklad 4. Buď G kriticky 2-souvislý graf, to znamená, že je vrcholově 2-souvislý, ale žádný z grafů $G - e$ pro libovolné $e \in E(G)$ není vrcholově 2-souvislý.

- (a) Dokažte, že alespoň jeden vrchol G má stupeň 2.
- (b) Pro každé n uveďte příklad kriticky 2-souvislého grafu s vrcholem stupně alespoň n .

Příklad 5. Orientovaný graf G je silně souvislý, pokud pro každé jeho dva vrcholy u a v existují orientované cesty z u do v a z v do u .

- (a) Ukažte, že orientovaný graf je silně souvislý právě tehdy, když existuje alespoň jedna hrana opouštějící každou neprázdnou podmnožinu vrcholů $X \subset V$.
- (b) Ukažte, že každý turnaj (orientace úplného grafu) je silně souvislý právě tehdy, když obsahuje orientovaný Hamiltonovský cyklus.

Příklad 6. (a) Ukažte bez použití Mengerovy věty, že ve vrcholově 2-souvislém grafu leží každé dva vrcholy na společném cyklu.

Hint: Zkuste postupovat indukcí podle délky nejkratší cesty mezi dvěma vybranými vrcholy.

- (b) (*) Pro libovolné $k \geq 2$ ukažte, že ve vrcholově k -souvislém grafu leží každých k vrcholů na společném cyklu.

*Informace o cvičení naleznete na <http://kam.mff.cuni.cz/~balko/>